

Oponentský posudek bakalářské práce

Černohorská, Veronika: *Matky na rodičovské dovolené a jejich aktivita na sociálních sítích*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPa, Pardubice 2019, 54 stran.

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Hana Synková, Ph.D.

Předložená bakalářská práce se zabývá komunikací a interakcí mezi matkami na mateřské a rodičovské dovolené, respektive komunikací přes sociální sítě a internetové portály. Cílem práce bylo zodpovědět na následující výzkumné otázky: *Jaký dopad má členství a komunikace ve skupinách na život informantek na rodičovské dovolené? Jakou roli hrají během rodičovské dovolené skupiny na sociální síti, ve kterých jsou informantky členkami? Jak jsou skupiny vnímány informantkami na rodičovské dovolené?* (str. 25)

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol. V první autorka vymezuje cílovou skupinu – složenou z matek na rodičovské dovolené a žen, které se na mateřství chystají, dále popisuje rozdíl mezi mateřskou a rodičovskou dovolenou. Následuje stať zaměřená na on-line komunikaci (vymezení rozdílu mezi interpersonální a virtuální komunikací), popis sociální sítě, Instagramu a Facebooku a jejich využití cílovou skupinou. Další kapitoly se týkají metodologie a samotného výzkumu zaměřeného na motivaci informantek zapojit se do facebookových skupin *IVF, IUI – zázraky se dějí* a *Zázračné maminky sobě – IVF, IUI*.

Autorka práce prováděla kvalitativně orientovaný výzkum formou on-line rozhovorů (Facebook chat, Skype) se čtyřmi informátorkami, s jednou i ve formě interpersonální komunikace. Sama není matkou, do uzavřené skupiny se jí podařilo dostat přes kamarádku. V textu autorka popisuje informátorky a uvádí nutnost citlivého přístupu a etických zásad při realizaci výzkumu, který se v mnoha rovinách týká velmi intimních záležitostí (porody, potraty, umělá oplodnění).

V samotném rozboru výše zmíněných skupin popisuje proces vstupu do daných skupin, důvody participace informátorek v těchto skupinách a názory partnerů žen na aktivitu v těchto skupinách.

V závěru Veronika Černohorská konstatuje, že všechny čtyři informátorky jsou svým členstvím v dané skupině velmi ovlivňovány. Skupina je jejich každodenním zdrojem převážně emočního uspokojení formou sdílení pocitů, dále výměn rad a názorů na řešení problémů s otěhotněním či dalších potřeb vztahujících se k mateřství.

Bakalářská práce otvírá některé otázky, které se řeší ve spojení s digitálními technologiemi. Například otázku chápání přátelství (jeho podob ve vztahu k fyzickým vzdálenostem a fyzické blízkosti) či roli sociálních sítí při řešení potřeb kolektivního sdílení v postupně více individualizované a specializované společnosti. Poukazuje také na problém, se kterým se současná populace stále více potýká – a to s komplikací vlastní reprodukce.

Text nabízí přehledné zpracování zvoleného tématu. Autorce bych doporučila zpřesnění či rozvinutí některých formulací a vymezení termínů, například: *Ve skupinách, které jsou na Facebooku, se postupem času utvořila velice rozsáhlá kultura...* (co tím myslíte? styl komunikace mezi členkami? str. 12), *Peněžitá pomoc během mateřské je pro některé matky velmi důležitá* (str. 15). Domnívám se, že je důležitá pro většinu matek. *Lidé ... začali propojovat svůj reálný život a soukromí s životem „virtuálním“, kde soukromí těžko hledají.* (str. 17) Otázkou je, zda je tam hledají... Při spojení tezí, že *bude hůř a následující generace začnou pomalu, ale jistě ztrácet kontakt s realitou a nechají se zcela pohltit virtuálním světem* (str. 18) a tvrzení, že *virtuální přátelství může být kolikrát skutečnější a upřímnější než přátelství reálné* (str. 44), se čtenáři nabízí otázka, jak a jaké charakteristiky virtuálního a reálného světa autorka vnímá jako vzájemně se vymezující či naopak podporující. Dále se nabízí otázka, do jaké míry je rozhodnutí informátorky Ivany dočasně opustit skupinu ovlivněno neúspěchem snahy otěhotnět či přáním jejího partnera skupinu na Facebooku opustit.

V práci se objevuje řada chyb v interpunkci, což jinak pečlivě zpracovanému textu ubírá na kvalitě. Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci bakalářského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce B (výborně minus).

Dne 17. 5. 2019

PhDr. Livia Šavelková, Ph.D.